

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 95/47/EF**av 24. oktober 1995****om bruk av standarder for overføring av fjernsynssignaler(*)****EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR -**

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fællesskap, særlig artikkel 57 nr. 2 og artikkel 66 og 100 A,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 189 B⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

Ved rådsbeslutning 89/337/EØF⁽⁴⁾ og 89/630/EØF⁽⁵⁾ har Fællesskapet erkjent at avanserte fjernsynstjenester og høyoppløsningsfjernsynstjenester (HDTV) har en strategisk betydning for europeiske produsenter av forbrukerelektronikk og for europeisk film- og fjernsynsindustri, og har fastlagt den grunnleggende strategien for innføring av avanserte fjernsynstjenester og HDTV-tjenester i Europa.

Målene som er satt opp for strategien for innføring av HDTV i Europa, er en integrerende del av Fællesskapets politikk på det audiovisuelle området, og i denne forbindelse er det grunn til å minne om betydningen av rådsdirektiv 89/552/EØF av 3. oktober 1989 om samordning av visse bestemmelser om utøvelse av fjernsynsvirksomhet, fastsatt ved lov eller forskrift i medlemsstatene⁽⁶⁾. Med sikte på utviklingen av Europas audiovisuelle kapasitet må det tas hensyn også til andre mål for nevnte politikk, herunder mål av strukturell art, som utvikling av produksjonen i land eller regioner med mer begrenset audiovisuell kapasitet.

Ved rådsdirektiv 92/38/EØF om innføring av standarder for satellittkringkasting av fjernsynssignaler⁽⁷⁾ er det fastsatt rammeregler for hvilke standarder som skal benyttes for avanserte

fjernsynskringkastingstjenester; standarden HD-MAC⁽⁸⁾ ble lagt til grunn som standard for europeisk satellitt- og kabeloverføring av HDTV som ikke er fullt ut digitalt, og standarden D2-MAC⁽⁹⁾ for annen ikke fullt ut digital satellitt- og kabeloverføring i bredskjermformatet 16:9.

Formålet med rådsbeslutning 93/424/EØF av 22. juli 1993 om en handlingsplan for innføring av avanserte fjernsynstjenester i Europa⁽¹⁰⁾ er å fremme innføring av bredskjermformatet 16:9 (625 eller 1250 linjer), uansett hvilken europeisk fjernsynsstandard som brukes, og uansett kringkastingsmåte (jordbasert, satellitt eller kabel).

I henhold til artikkel 7 i rådsdirektiv 92/38/EØF skulle Kommisjonen framlegge en rapport om virkningene av anvendelsen av direktivet, om hvordan markedet har utviklet seg, særlig gjennomslaget på markedet målt med objektive kriterier, og om hvordan fællesskapsmidlene er blitt anvendt, og Kommisjonen skulle om nødvendig forelegge Rådet forslag om hvordan direktivet kunne tilpasses denne utviklingen.

For å nå fællesskapsmålene som er fastlagt i de ovennevnte beslutninger, og for å bidra til at det indre marked i samsvar med traktatens artikkel 7 A virker på en tilfredsstillende måte med hensyn til overføring av fjernsynssignaler, er det nødvendig å treffe tiltak for å fastlegge et felles format for overføring i bredskjermformat.

På verdensbasis har Den internasjonale teleunion (ITU)⁽¹¹⁾ vedtatt at bredskjermformatet 16:9 skal anvendes for HDTV, og det er både ønskelig og mulig å utvikle et marked for avanserte fjernsynstjenester og -produkter som har det samme bredskjermformatet 16:9.

For dette direktivs formål må en fjernsynstjeneste for bredskjerm oppfylle et minstekrav, nemlig at den skal benytte et overførings-system som leverer tilstrekkelig informasjon til at en dedikert mottaker kan vise et bilde som fyller hele skjermen, med full vertikal oppløsning. En fjernsynstjeneste som er basert på overføring i 4:3-formatet, der bildet vises i «letterbox»-format (brevsprekkformat), og som ikke oppfyller ovennevnte minstekrav, betraktes ikke som en fjernsynstjeneste for bredskjerm i dette direktiv.

(*) Denne EF-rettsakten, kunngjort i EFT nr. L 281 av 23.11.1995, s. 51, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 79/96 av 13. desember 1996 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering) og vedlegg X (Audiovisuelle tjenester), se denne utgaven av EØS-tillegget til De Europeiske Fællesskaps Tidende.

(1) EFT nr. C 341 av 18.12.1993, s. 18, og EFT nr. C 321 av 18.11.1994, s. 4.

(2) EFT nr. C 148 av 30.5.1994, s. 1

(3) Europaparlamentsuttalelse av 19. april 1994 (EFT nr. C 128 av 9.5.1994, s. 54), Rådets felles holdning av 22. desember 1994 (EFT nr. C 384 av 31.12.1994, s. 36) og Europaparlamentsbeslutning av 13. juni 1995 (EFT nr. C 166 av 3.7.1995).

(4) EFT nr. L 142 av 25.5.1989, s. 1.

(5) EFT nr. L 363 av 13.12.1989, s. 30.

(6) EFT nr. L 298 av 17.10.1989, s. 23.

(7) EFT nr. L 137 av 20.5.1992, s. 17.

(8) ETSI-standard: ETS 300 352.

(9) ETSI-standard: ETS 300 250.

(10) EFT nr. L 196 av 5.8.1993, s. 48.

(11) Bildespesifikasjonene, herunder bredskjermformatet 16:9, er fastsatt i ITU-R-rekommandasjon 709.

Fjernsynstjenester leveres nå til hjemmene via jordbaserte systemer, satellittsystemer og kabelnett, og det er viktig at avanserte bredskjermtjenester gjøres tilgjengelige for et størst mulig antall seere.

Kabelfjernsynsnett og deres tekniske muligheter som fastsatt av medlemsstatene er i mange medlemsstater en viktig del av fjernsynsinfrastrukturen og vil være av avgjørende betydning for avanserte fjernsynstjenesters framtid.

Kabelfjernsynsanlegg som definert av medlemsstatene berøres ikke av dette direktiv.

For å skape effektiv konkurranse innen rammen av et fritt marked er det en nødvendig forutsetning at det fastsettes felles standarder for digital overføring av fjernsynssignaler via kabel, satellitt eller jordbaserte systemer. Dette målet nås best ved at oppgaven overdras til et anerkjent europeisk standardiseringsorgan, samtidig som det tas behørig hensyn til resultatene av den igangværende forhandlingsprosessen mellom aktørene i markedet med sikte på å oppnå enighet.

Slike standarder bør utarbeides i god tid før digitalfjernsynstjenester bringes på markedet.

Adgangskontroll spiller en stor rolle for forbrukere og leverandører av betalfjernsynstjenester og for innehavere av rettigheter til programmer.

Et bredt anlagt samråd med de berørte økonomiske aktører i det europeiske markedet har munnet ut i avtaler om en rekke spørsmål som gjelder adgangskontroll med hensyn til digitale betalfjernsynstjenester.

Operatører innen adgangskontrolltjenester bør være berettiget til avkastning på sine investeringer og på tjenestene de leverer til senderselskaper, slik at de anspores til å fortsette sine investeringer.

Det må gjøres obligatorisk i Fællesskapet å forsyne relevant forbrukerutstyr med den felles europeiske krypteringsalgoritmen for å sikre at alle leverandører av betalfjernsynstjenester i prinsippet kan levere sine programmer til alle brukere av denne typen tjenester i Fællesskapet.

Det er dessuten hensiktsmessig å fastsette bestemmelser om styring av adgangskontrollen ved kabelfjernsynsnettets hovedstasjon, og om at adgangskontrollteknologi kan framstilles av produsenter på lisens.

I det europeiske audiovisuelle, digitale miljø vil mulighetene for piratvirksomhet øke, noe som vil ha negative følger for operatører og programleverandører, og det blir stadig mer nødvendig å innføre og håndheve et effektivt regelverk på europeisk plan for å bekjempe piratvirksomhet.

I lys av denne markeds- og teknologiutviklingen bør direktiv 92/38/EØF oppheves og et nytt direktiv vedtas.

Teknologien for avanserte fjernsynstjenester utvikler seg raskt, og det er nødvendig med en felles strategi for å styre utviklingen. Dersom medlemsstatene hver for seg iverksetter forskjellige tiltak, vil det kunne føre til en uønsket oppsplitting av markedet for varer og tjenester og til dobbeltarbeid. Slike tiltak lar seg derfor bedre gjennomføre på fællesskapsplan.

I formannskapetets konklusjoner fra G7-konferansen om informasjonssamfunnet, som ble avholdt i Brussel 25. og 26. februar 1995, understrekes særlig behovet for rammeregler som sikrer åpen adgang til nettene og overholdelse av konkurransereglene -

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

Medlemsstatene skal treffe hensiktsmessige tiltak for å fremme hurtig utvikling av avanserte fjernsynstjenester, herunder fjernsynstjenester for bredskjerm, høyoppløsningsfjernsynstjenester og fjernsynstjenester basert på fullt ut digitale overføringssystemer.

Medlemsstatene skal sørge for at det blir lettere å overføre allerede eksisterende fjernsynstjenester for bredskjerm i digitale nett som er åpne for allmennheten, særlig i henhold til direktiv 92/38/EØF og beslutning 93/424/EØF, for på denne måten å ivareta interessene til operatører og fjernsynsseere som har investert for å kunne produsere eller motta disse tjenestene.

Artikkel 2

Alle fjernsynstjenester som overføres til fjernsynsseere i Fællesskapet via kabel, satellitt eller jordbaserte systemer, skal,

a) dersom de er i bredskjermformat med 625 linjer og ikke er fullt ut digitale, anvende overføringssystemet D2-MAC i skjermformatet 16:9 eller et overføringssystem i skjermformatet 16:9 som er helt kompatibelt med PAL eller SECAM.

En fjernsynstjeneste i bredskjermformat består av programmer som er produsert og redigert for visning i bredskjermformat.

Formatet 16:9 er referanseformatet for fjernsynstjenester for bredskjerm,

b) dersom de har høy oppløsning og ikke er fullt ut digitale, anvende overføringssystemet HD-MAC,

c) dersom de er fullt ut digitale, anvende et overføringssystem som bygger på standarder utarbeidet av et anerkjent europeisk standardiseringsorgan. I denne forbindelse omfatter et overføringssystem følgende elementer: behandling av programsignaler (kildekoding av lydsignaler, kildekoding av videosignaler, multipleksing av signaler) og tilpassing til overføringsmedier (kanalkoding, modulasjon og eventuelt energifordeling).

Fullt ut digitale overføringsnett som er åpne for allmennheten for distribuering av fjernsynstjenester, skal være i stand til å distribuere tjenester i bredskjermformat.

Artikkel 3

Fjernsynsapparater med integrert bildeskjerm som målt diagonalt er større enn 42 cm, som markedsføres for salg eller utleie i Fællesskapet, skal være ustyrt med minst én kontakt for åpent grensesnitt (som bygger på standarder utarbeidet av et anerkjent europeisk standardiseringsorgan) slik at det er enkelt å kople til ytre enheter, særlig ytterligere dekodere og digitale mottakere.

Artikkel 4

Følgende vilkår skal gjelde for adgangskontroll med hensyn til digitalfjernsynstjenester til fjernsynsseere i Fællesskapet, uansett overføringsmedium:

- a) Alt forbrukerutstyr som selges, leies ut eller på annen måte gjøres tilgjengelig i Fællesskapet, og som kan dekode digitale fjernsynssignaler, skal kunne
 - dekode slike signaler ved hjelp av den felles europeiske krypteringsalgoritmen, som administreres av et anerkjent europeisk standardiseringsorgan,
 - gjengi signaler som er overført ukodet, forutsatt at leieren, dersom utstyret er leid, overholder gjeldende leieavtale,
- b) adgangskontrollsystemer som anvendes på markedet i Fællesskapet, skal gjøre det teknisk mulig å foreta en kostnadseffektiv adgangsstyring ved kabelfjernsynsnettets hovedstasjon, slik at kabelnettoperatører på lokalt eller regionalt plan har full kontroll over de tjenester som bruker slike adgangskontrollsystemer,
- c) medlemsstatene skal treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at operatører innen adgangskontrolltjenester, uansett overføringsmedium, som produserer og markedsfører tjenester for adgang til digitalfjernsynstjenester,
 - tilbyr alle senderselskaper, på rettfærdige, rimelige og ikke-diskriminerende vilkår, tekniske tjenester som gjør det mulig for fjernsynsseere som har mottatt dekoder fra operatørene, å motta senderselskapenes digitalfjernsynstjenester, og at disse operatørene overholder fællesskapsrettens konkurranseregler, særlig i tilfeller der de har en dominerende stilling,
 - fører separat finansregnskap for virksomheten som operatør innen adgangskontrolltjenester.

Senderselskapene skal offentliggjøre en prisliste til bruk for fjernsynsseere, og denne listen skal ta hensyn til om det leveres tilhørende utstyr eller ikke.

Digitalfjernsynstjenester omfattes av disse bestemmelsene bare dersom de tilbudte tjenestene er i samsvar med Fællesskapets gjeldende regelverk,

- d) når innehavere av industriell eiendomsrett til adgangskontrollsystemer og -produkter gir lisens til produsenter av forbrukerutstyr, skal det skje på rettfærdige, rimelige og ikke-diskriminerende vilkår. Gis det lisens der det skal tas hensyn til tekniske og kommersielle faktorer, kan rettighetshavere ikke sette vilkår der det forbyr, forhindres eller frarådes at det samme produktet forsynes med
 - et standardisert grensesnitt som gjør det mulig å kople til flere andre adgangssystemer enn det foreliggende, eller
 - utstyr som er spesifikt for et annet adgangssystem, forutsatt at lisenstakeren oppfyller relevante og rimelige vilkår som for dennes vedkommende ivaretar sikkerheten for transaksjoner utført av operatører av adgangskontrollsystemer.

Fjernsynsapparater med integrert digital dekoder skal kunne utstyres med en minst én standardisert kontakt som muliggjør tilkopling til den digitale dekodere av adgangskontrollsystemer og andre elementer som inngår i digitalfjernsynstjenester,

- e) uten at det berører de tiltak som Kommisjonen eller en medlemsstat kan treffe i henhold til traktaten, skal medlemsstatene påse at alle som er part i en uløst tvist om anvendelsen av bestemmelsene i denne artikkel, skal ha lett og i prinsippet billig adgang til egnede tvisteløsningsordninger, med sikte på at slike tvister kan løses på en rettfærdig, hurtig og oversiktlig måte.

Slike ordninger skal ikke være til hinder for at partene kan anlegge erstatningssak. Dersom Kommisjonen anmodes om å avgi uttalelse om anvendelsen av traktaten, skal den uttale seg snarest mulig.

Artikkel 5

Fjernsynstjenester i bredskjermformatet 16:9 som definert i artikkel 2 som mottas og videresendes i kabelfjernsynssystemer, skal videresendes i slike systemer minst i bredskjermformatet 16:9.

Artikkel 6

Innen 1. juli 1997 og deretter hvert annet år skal Kommisjonen gjennomgå vilkårene for gjennomføringen av dette direktiv og utviklingen i markedet for digitalfjernsynstjenester i hele Den europeiske union og framlegge en rapport for Europaparlamentet, Rådet og Den økonomiske og sosiale komité. Rapporten skal omhandle utviklingen i markedet, særlig utviklingen innen digital

teknologi og digitale tjenester, samt den tekniske og kommersielle utviklingen på markedet for adgangskontroll med hensyn til digitalfjernsynstjenester.

Kommisjonen skal om nødvendig framlegge for Rådet forslag om hvordan dette direktiv kan tilpasses utviklingen.

Artikkel 7

Direktiv 92/38/EØF oppheves ni måneder etter ikrafttredelsesdatoen for dette direktiv.

Artikkel 8

1. Medlemsstatene skal sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv, senest ni måneder etter at det er trådt i kraft. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 9

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *De Europeiske Fællesskaps Tidende*.

Artikkel 10

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Luxembourg, 24. oktober 1995.

For Europaparlamentet

K. HÄNSCH

President

For Rådet

L. ATIENZA SERNA

Formann